

● با توجه به این نکته که در بسیاری از کشورهای در حال توسعه نزدیک به نیمی از جمعیت کم تر از ۱۶ سال دارند، پرداختن به آموزش غیررسمی علم و تکنولوژی و فراهم آوردن برنامه های آموزشی مناسب برای دختران و زنانی که امکان ادامه ی تحصیل ندارند بسیار مهم است.

تکنولوژی های جدید به میدان می آیند زنان کنار گذاشته می شوند. تصویر علم و بیان و کاربرد آن شوقی در دختران نمی انگیزد. در آموزش علوم دبیرستانی پیشینه ی فرهنگی و اجتماعی جامعه در نظر گرفته نمی شود. آموزش رسمی در کتاب های درسی و علم به کار گرفته شده در زندگی روزمره رابطه ی چندانی ندارد.

با توجه به این نکته که در بسیاری از کشورهای در حال توسعه نزدیک به نیمی از جمعیت کم تر از ۱۶ سال دارند، پرداختن به آموزش غیررسمی علم و تکنولوژی و فراهم آوردن برنامه های آموزشی مناسب برای دختران و زنانی که امکان ادامه ی تحصیل ندارند بسیار مهم است، خاصه برای زنان روستایی تا بتوانند درآمد خود را به رسمیت بشناسانند و فشار کاری خود را کاهش دهند.

پرداختن تعداد بیشتری از زنان به علم و تکنولوژی مهم است اما مهم تر آن است که بتوانیم علم و تکنولوژی را به مقیاس وسیع به میان زنان ببریم، کیفیت زندگی آنان را بهبود بخشیم و به آنها کمک کنیم تا در تصمیم گیری های جامعه نقش فعال داشته باشند. این امر مستلزم آن است که سواد علمی به وجود آید. علم را باید نه تنها مجموعه ای از اطلاعات و مهارت ها، بلکه عامل به وجود آورنده ی نگرش و اخلاق علمی دانست. دکتر ساربابی، دانشمند معروف شهر ما احمدآباد، همیشه می گفت، پیشرفت هر جامعه با درک علم در آن جامعه و با این امر که مردم عادی تکنولوژی های ساده را در سطح وسیع به کار گیرند، پیوند نزدیک دارد و من این جمله ی دکتر ساربابی را چنین تکمیل می کنم: «پیشرفت هر جامعه با درک علم در آن جامعه و با این امر که مردم عادی، خاصه زنان، تکنولوژی های ساده را در سطح وسیع به کار گیرند، پیوند نزدیک دارد.» هدف اصلی ما افزایش سواد علمی و مهارت های تکنولوژیکی زنان، در همه ی سطوح است.

از ایران دو نفر در این کنفرانس شرکت داشتند که یکی از آنها (نگارنده)، مقاله ای با عنوان «زنان ایران در انجمن های علمی» ارائه کرد.

هم زمان با برگزاری کنفرانس، کتابی حاوی چکیده ی مقالات ارائه شده در کنفرانس و دو جلد کتاب حاوی متن کامل این مقالات با عنوان:

Achieving the four E's: Education, Employment, Empowerment, Equality

(دست یابی به آموزش، اشتغال، اختیار، برابری) انتشار یافت. مقالاتی که بعد از موعد مقرر به کنفرانس رسیده بود در جلد سوم این کتاب منتشر خواهد شد. □

پی نوشت ها:

۱- هل از خبرنامه ی شماره ی ۱۶ انجمن، نوامبر ۱۹۹۵.

۲- هل از خبرنامه ی کنفرانس شماره ی ۲، ۶ ژانویه ۱۹۹۶.

هشتمین کنفرانس جنسیت و علم و تکنولوژی

مقالات به صورت زیر بود:

- علم و تکنولوژی و تحقق اجتماعی آن

- آموزش رسمی

- آموزش غیررسمی

- آموزش عالی

- مسأله ی آموزگاران

- علم و جامعه

- اشتغال

- پیشرفت زنان در امر توسعه

- کامپیوتر و جامعه

- بازسازی و تغییرات اجتماعی

یکی از مشخصه های این کنفرانس تلاش برای بردن علم از پشت میزها به میان مردم بود و دیگر آن که انجمن برگزارکننده تلاش می کرد کارهای تحقیقاتی را هر چه بیشتر به عمل نزدیک کند و راه را برای حرکت های آینده مشخص سازد. برای تشویق شرکت کنندگان به تبادل نظر با یکدیگر کلیه ی شرکت کنندگان را در حدود ۲۰ گروه، به نام «گروه های دوستانه» جا داده بودند و اعضای این گروه ها در جلساتی غیررسمی به بحث و گفتگو می پرداختند و چنانچه گروه به نتایج مشخصی دست می یافت به انجمن منتقل می کرد.

شاید بتوان با نقل بخشی از گفته های رئیس کنفرانس، خانم دکتر چیشری مینا، در روز افتتاحیه تا حدودی روح کنفرانس را منتقل کرد: (۱)

«... بسیاری از زنان به آموزش علم و تکنولوژی دسترسی ندارند. زنان پدیدآورندگان و استفاده کنندگان علم نیستند. علم و تکنولوژی به همه زنان، اعم از روستایی، خانه دار و محقق، تعلق دارد. حرکت کردن از علم نهادی شده ی متمرکز به سوی علم مردمی، نیازمند تغییر سیاست ها و نگرش هاست. بسیاری از مطالعاتی که در جهان مسورت گرفته نشان می دهد هر زمان که

انجمن بین المللی «جنسیت و علم و تکنولوژی» در فاصله ی ۱۵ تا ۲۰ دی ماه ۱۳۷۴ (۵ تا ۱۰ ژانویه ۱۹۹۶) هشتمین کنفرانس بین المللی جنسیت و علم و تکنولوژی (Gender and science and technology international conference - gasat) را در احمدآباد گجرات هند برگزار کرد. اهداف این انجمن عبارتست از: (۱)

- برانگیختن پژوهش در جنبه های مختلف تفاوت های زنان و مردان در آموزش علم و تکنولوژی و اشتغال در این زمینه.

- فراهم آوردن تسهیلات ورود زنان به اشتغال در زمینه های علم و تکنولوژی و پیشرفت آنان در این شغل ها.

- رواج دادن علم و تکنولوژی در برگیرنده ی تعهد اجتماعی و توجه به هر دو جنس.

- تدارک گردهم آیی هایی به منظور بحث دربارہ ی یافته های تحقیقاتی و تجربیاتی که در این زمینه به دست می آید.

- به وجود آوردن شبکه ی پشتیبانی برای هدایت کارهای تحقیقاتی انجام شده در جهت دستیابی به اهداف پیش گفته.

میزبانان هفت کنفرانس پیشین gasat از سال ۱۹۸۱ (۱۳۶۰) به این سو، به ترتیب هلند، نروژ، انگلستان، آمریکا، اسرائیل و کانادا بوده اند. این اولین باری بود که این کنفرانس بین المللی در یکی از کشورهای در حال توسعه برگزار می شد و برگزارکنندگان حداکثر کوشش را به کار برده بودند تا کنفرانس، چه از نظر کمی و چه از نظر کیفی، به بهترین وجه برگزار شود. در این کنفرانس حدود ۲۲ نفر از ۴۰ کشور جهان شرکت کردند. برنامه ی کنفرانس شامل ارائه ی حدود ۱۱۰ مقاله، برگزار ۱۱ کارگاه و میزگرد، ۷ سمپوزیم، ۵ مقاله ی ارائه شده به صورت پوستر و ۴ بحث جمعی بود. طبقه بندی کلی